

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 20/12/2023
Αρ. πρωτ.: 798/373160

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2117/4-12-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Β. Γραμμένος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης - Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων) είναι αρμόδιο για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ & ΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν, μεταξύ άλλων, ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών:

- σε όλα τα στάδια εμπορίας (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοεθνική διακίνηση) όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας - τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια και
- κατά το στάδιο της εισαγωγής όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια, βάσει προγράμματος που καταρτίζεται από το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών απαιτείται υποχρεωτικά η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ). Το ΜΕΝΟ αποτελεί ταυτόχρονα:

- σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών,
- σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και
- σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών.

Επισημαίνεται ότι στο σύνολο (100%) των εισαγόμενων φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών πραγματοποιείται έλεγχος εγγράφων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ενώ ο έλεγχος ταυτότητας και ο φυσικός έλεγχος για συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα πραγματοποιούνται μόνο στις περιπτώσεις που το ΜΕΝΟ το υποδεικνύει (βάσει ανάλυσης κινδύνου). Στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων, ελέγχεται και η ορθή σήμανση του προϊόντος σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία. Επίσης, όσον αφορά στην υγιεινή

και ασφάλεια διενεργούνται επιπρόσθετα έλεγχοι ταυτότητας και φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία βάσει προγράμματος που καταρτίζει το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ (ποσοστό 1 – 50% - ανάλυση κινδύνου).

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία για τον έλεγχο τροφίμων φυτικής προέλευσης, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.). Όταν διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ως προς τις εμπορικές προδιαγραφές, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4235/2014 (32/Α/11.02.2014) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ εποπτεύει και συντονίζει τη διενέργεια εντατικών ελέγχων μετά το στάδιο της εισαγωγής μέχρι το στάδιο της τελικής διάθεσης, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποιητών και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Επιπλέον, βρίσκεται σε επικοινωνία με τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ αλλά και τις ΔΑΟΚ σε όλη την επικράτεια, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια και παρέχοντας οδηγίες για ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας και διασφάλιση του συμφέροντος όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών.

Όσον αφορά στην εφαρμογή πολιτικής για την αντιμετώπιση του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων», η προαναφερόμενη Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ ανά τακτά χρονικά διαστήματα δίνει προτεραιότητα στη διενέργεια ελέγχων στην εγχώρια αγορά (χονδρικό και λιανικό εμπόριο), όπου το εν λόγω φαινόμενο ενδεχομένως να λαμβάνει χώρα. Ήδη, από τα μέσα του μηνός Νοεμβρίου, με πρωτοβουλία της εν λόγω αρμόδιας Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ, γίνεται προγραμματισμός εκτάκτων ελέγχων από τα ΠΚΠΦΠ & ΦΕ σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωροκηπευτικών.

Σας γνωρίζουμε ότι έως σήμερα:

- 1) σύμφωνα με τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο ΜΕΝΟ, δεν υπάρχουν αναγγελίες για εισαγωγή τομάτας από χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής, ενώ οι μεγαλύτερες ποσότητες έχουν εισαχθεί από την Τουρκία και τη Σερβία.
- 2) δεν έχουμε γίνει αποδέκτες πληροφοριών για παρουσία σαλμονέλας σε εισαγόμενα φορτία τομάτας. Στην περίπτωση που υπήρχε καταγραφή συμβάντων για παρουσία σαλμονέλας (π.χ. RASFF), η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ θα είχε προβεί σε αύξηση του ποσοστού ελέγχων κατά το στάδιο της εισαγωγής, όπως άλλωστε έχει πράξει και στο παρελθόν (π.χ. Ηπατίτιδα Α σε τομάτα καταγωγής Τουρκίας). Επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος ελέγχων για ασφάλεια και υγιεινή κατά το στάδιο της εισαγωγής, προβλέπονται έλεγχοι για μικροβιολογικούς κινδύνους σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης.

Σας αναφέρουμε ότι από 01.01.2023 έως και σήμερα (05.12.2023) έχουν πραγματοποιηθεί 554 αναγγελίες εισαγωγής τομάτας από Τουρκία, οι οποίες αντιστοιχούν σε 11.137 τόνους και έχουν ελεγχθεί για συμμόρφωση με τις προδιαγραφές εμπορίας οι 410 αναγγελίες. Ομοίως για τη

Σερβία, έχουν πραγματοποιηθεί 71 αναγγελίες που αντιστοιχούν σε 1.305 τόνους και έχουν ελεγχθεί οι 36 αναγγελίες.

Σε κάθε περίπτωση, συμβατικές μέθοδοι αντιμετώπισης των ιώσεων στα φυτά αποτελούν η χρήση πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού απαλλαγμένου από ιούς, η χρησιμοποίηση ανθεκτικών ποικιλιών, η αντιμετώπιση των φορέων μετάδοσης των ιών, προληπτικά μέτρα κ.ά.

Περαιτέρω, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 2117/4-12-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) και Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ), διαβιβάζουμε τα με αριθμ. πρωτ. 12888/8-12-2023 και 5068/7-12-2023 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Όσον αφορά στην πολιτική που ασκείται στον τομέα των οπωροκηπευτικών, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στηρίζει και προωθεί τον εν λόγω τομέα μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και του ειδικού στόχου της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιούν δράσεις που αφορούν στην προώθηση και βελτίωση εμπορίας των προϊόντων τους και στην απόσυρση προϊόντων από την αγορά μέσω της δωρεάν διανομής, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, 891/2017 και 892/2017, καθώς και την αριθ. 4270/139407/28-12-2017 απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ. 671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), όπως ισχύουν.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στο θέμα επενδύσεων στην καινοτομία και αυτοματοποίηση της αγροτικής παραγωγής, στη νέα ΚΑΠ (2023-2027) και στο Στρατηγικό Σχέδιο που θα υλοποιηθεί, στις τομεακές παρεμβάσεις των οπωροκηπευτικών θα περιλαμβάνονται δράσεις-συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική βοήθεια μέσα από τις οποίες θα ενισχύονται η μεταφορά τεχνογνωσίας αλλά και η χρηματοδότηση εφαρμοσμένης έρευνας/πιλοτικών δοκιμών (σε ποσοστό 2% του επιχειρησιακού ταμείου) σε θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των εκμεταλλεύσεων, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, την υιοθέτηση νέων ποικιλιών, νέων υλικών συσκευασίας που θα επιτρέπουν τη διατήρηση των προϊόντων χωρίς τη χρήση συντηρητικών κ.λπ.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών στην Περιφέρεια Κρήτης που είναι αναγνωρισμένες ως προς το προϊόν της τομάτας και πραγματοποιούν επιχειρησιακά προγράμματα, είναι οι εξής:

1.Στην ΠΕ Ηρακλείου βρίσκονται:

α. ΑΣ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ

β. ΒΙΑΝΑΜΕ ΑΕ

2.Στην ΠΕ Λασιθίου βρίσκονται:

α. ΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ «ΑΝΑΤΟΛΗ»

β. ΑΣ ΚΑΜΙΡΟΣ «ΚΡΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ»

γ. ΑΣ ΝΟΤΟΣ

3.Στην ΠΕ Χανίων βρίσκονται:

α. ΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

β. ΑΣΠΚΘ ΕΛΑΦΟΝΗΣΙΟΥ – ΧΡΥΣΟΣΚΑΛΙΤΙΣΣΑΣ
γ. ΚΟΜΠΟΓΕΝΝΗΤΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ ΤΑ ΦΑΛΑΣΑΡΝΑ
δ. ΙΚΕ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΦΑΛΑΣΑΡΝΩΝ ΧΑΝΙΩΝ
ε. ΑΣΟΠ ΕΛΑΦΟΝΗΣΙΟΥ ΣΥΝΠΕ

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 12888ταυτ./8-12-2023 έγγραφο του ΕΦΕΤ
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 5068/7-12-2023 έγγραφο του ΜΦΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Β. Γραμμένο